

הסיק רבא [שלא כסברת רמי בר חמא], ששבועות אלו אינן מדאוריתא אלא מדרבנן, שכל הנשבעים שבתורה נשבעים ולא משלמים והיא נשבעת ונוטלת. ועוד, אין נשבעים שבועה דאוריתא על כפירת שעבוד קרקעות. והטילו חכמים שבועה על הפוגמת כדי שתדייק בדבריה. וכן בעד אחד — כדי להפיס דעתו של בעל.

אמר רב פפא: בעד אחד מעידה שהיא פרועה, אם פקח הוא הבעל, מביאה לידי שבועה דאוריתא; והסיקו, כגון שיתן לה כתובתה פעם שניה בפני שני עדים [ומודיע להם מקודם שכבר פרע לה כתובתה — כדי שלא תטען שתי כתובות היו], ויתבענה הפרעון הראשון ויאמר מעות מלוה הן אצלך [ואין כאן כפירת שעבוד קרקעות, כי לא מכח כתובה תובעה], והרי עד אחד מעיד שהתקבלה, ומחייבה שבועה דאוריתא לפטור עצמה.

הגובה מנכסי יתומים ומנכסים משועבדים.

נחלקו הרמב"ם והראב"ד (אישות טז, כ) כשהאמינה הבעל, האם כשגובה מן הלקוחות צריכה שבועה או כיון שקדם הנאמנות למקח, הלוקח הפסיד לעצמו ואינו יכול לתבוע שבועה. וכן

הכריע הש"ך (ח"מ ע"א ס"ק מב).

הנפרעת שלא בפניו, כגון שהלך למדינת הים.

דיני הנשבעים ונוטלים — בשבועות מד-מה.

דף פח

קסו. א. יתומים הנפרעים מיתומים — האם ובאלו אופנים צריכים להשבע שלא פקדם אבא ולא מצאו שובר בין שטרותיו ששטר זה פרוע?

ב. האם פורעים לבעל חוב מנכסי הלווה שלא בפניו, כגון שהלך למדינת הים?

א. יתומים הנפרעים מן היתומים לא יפרעו אלא בשבועה, שלא פקדנו אבא ולא נמצא שובר בין שטרותיו ששטר זה פרוע. ודוקא אם אמרו יתומי הלווה אמר לנו אבא לויתי ופרעתי, אבל אמרו אמר לנו אבא לא לויתי — אין צריכים שבועה, שכל האומר לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי, והרי השטר מוכיח שהוא לווה.

לדעת רב ושמואל (בשבועות מה. וכן יש להורות לכתחילה. ראשונים), כשמת הלווה קודם המלוה, אינם נפרעים כלל, מפני שאביהם המלוה נתחייב להם שבועה וכשמת אינו מוריש שבועה לבניו.

ב. רב אחא שר הבירה מסר מעשה שבא לפני רבי יצחק באנטוכיא ואמר, אין פורעים לבעל חוב שלא בפני הלווה, ורק בכתובת אשה שנו שהיא נפרעת שלא בפניו, משום חינא. ורבא אמר רב נחמן: אפילו בעל חוב, שלא יהא כל אחד ואחד נוטל מעותיו של חברו והולך ויושב במדינת הים ואתה נועל דלת בפני לווים.

פסק רבנו חננאל, מעשים בכל יום שאין מוכרים שלא בפניו לפרוע לבעל חוב [ואפילו יש שטר בידו. עפ"י טור ח"מ קו; מהרי"ק קט]. ועוד יש בירושלמי שמשלחים אחריו שלש אגרות, אם בא — טוב, ואם לאו — מחליטים נכסיו.

חיוב שבועה לאפוסטרופוס שמינהו אבי יתומים או מינהו בית דין — בגטין נב.

חיוב שבועה לאשה התובעת מזונות שלא בפני בעלה — להלן קד.